

Federale Overheidsdienst Justitie

Ministeriële omzendbrief nr. ET/SE n°3

Betreft: Bevel tot aanhouding uitgevoerd onder elektronisch toezicht

Inleiding

De wet van 27 december 2012 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis voorziet in de mogelijkheid om een bevel tot aanhouding uit te voeren onder de vorm van een hechtenis onder elektronisch toezicht.

De wetswijziging heeft enkel betrekking op de uitvoeringsmodaliteiten van de vrijheidsbeneming in het kader van een bevel tot aanhouding, waarbij aan de onderzoeksgerechten de keuze wordt gegeven tussen een vrijheidsbeneming uitgevoerd in de gevangenis of een vrijheidsbeneming uitgevoerd onder elektronisch toezicht. De voorwaarden voor de afgifte van een bevel tot aanhouding blijven ongewijzigd in vergelijking met de vorige wet. De regels voor de voorlopige hechtenis zijn van toepassing (termijnen, controle door de onderzoeksgerechten, rechtsmiddelen, rechten van de verdediging, vertegenwoordiging door een advocaat), enkel de toepassingsmodaliteiten kunnen worden gewijzigd.

Iedere dag doorgebracht in het kader van een bevel tot aanhouding onder elektronisch toezicht wordt met een dag voorlopige hechtenis gelijkgesteld.

Concreet is de in verdenkinggestelde die het bevel tot aanhouding onder elektronisch toezicht ondergaat, verplicht om permanent aanwezig te zijn op het in het bevel bepaalde adres en mag hij dat adres slechts verlaten voor de toegestane verplaatsingen omschreven in het KB van 26 december 2013

Het NCET plant deze verplaatsingen naargelang :

- de noodwendigheden van het onderzoek (bijvoorbeeld verhoor door de onderzoeksrechter);
- de noodwendigheden van de lopende procedure (alle verschijningen, rechtsmiddelen, raadplegingen van het dossier (artikelen 21, § 3, 22 en 22bis van de wet betreffende de voorlopige hechtenis, enz.);

- of een andere gerechtelijke procedure (bijvoorbeeld om verzet aan te tekenen bij een deurwaarder);
- de medische noodwendigheden;
- de gevallen van overmacht.

Het NCET stelt de onderzoeksrechter onmiddellijk in kennis van elke verplaatsing in één van die gevallen.

De technische modaliteiten

De voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht verloopt via een systeem van geolokalisatie (GPS) waardoor het NCET permanent de plaats kan bepalen waar de in verdenking gestelde zich bevindt. Het systeem van geolokalisatie is samengesteld uit drie elementen: een identificatieband die permanent aan de enkel moet worden gedragen, een mobiel geolokalisatietoestel dat de in verdenking gestelde moet dragen en een box die dient als ondersteuning voor het geolokalisatietoestel wanneer de in verdenking gestelde op zijn verblijfplaats van toezicht is en die de enkelband moet detecteren. De in verdenking gestelde moet de door het NCET overgezonden instructies volgen.

Het NCET houdt 24/24 uur toezicht op het systeem van geolokalisatie. De beklaagde moet de enkelband permanent dragen en het geolokalisatietoestel, dat hem door het NCET is bezorgd, bij elke toegestane verplaatsing meenemen. Hij mag zich niet verder dan 2 meter ervan verwijderen, behalve wanneer hij zich in zijn verblijfplaats van toezicht bevindt.

De in verdenking gestelde moet de boodschappen beantwoorden en de instructies volgen die op het geolokalisatietoestel (scherm met tekst) verschijnen. Hij moet ook mondeling antwoorden op dat toestel indien het NCET hem via deze weg contacteert.

Hij moet permanent bereikbaar zijn voor het NCET op zijn gsm.

Hoofdstuk 1: Toekenning en verloop van de modaliteit

1. Beslissing tot toekenning van de modaliteit

De onderzoeksrechter kan een besluit nemen over de toekenning van de modaliteit:

- op het tijdstip van de plaatsing onder bevel tot aanhouding;
- en op elk tijdstip van de procedure, tot de afsluiting van het onderzoek.

De onderzoeksrechter kan het elektronisch toezicht te allen tijde herroepen en beslissen dat de voorlopige hechtenis zal worden ondergaan in de gevangenis.

Tegen die beslissingen kan geen beroep worden ingesteld.

In het kader van de procedure tot handhaving van de voorlopige hechtenis, kunnen de raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling eveneens beslissen dat het bevel tot aanhouding onder elektronisch toezicht zal worden uitgevoerd of daarentegen een einde stellen aan deze modaliteit.

1.1 Beslissing van de onderzoeksrechter

Wanneer de onderzoeksrechter beslist dat de voorlopige hechtenis onder elektronisch toezicht zal worden ondergaan, vermeldt hij dat in het bevel tot aanhouding en bepaalt hij op welk adres die modaliteit moet worden uitgevoerd (artikel 16, § 5, derde lid, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis).

De onderzoeksrechter kan eveneens beslissen om beperkingen op te leggen met betrekking tot de persoonlijke, schriftelijke, telefonische en/of elektronische contacten (artikel 20, § 3bis van de wet betreffende de voorlopige hechtenis).

De onderzoeksrechter stelt de directeur van het Nationaal Centrum voor Elektronisch toezicht (NCET) in kennis van zijn beslissing en maakt per fax een kopie van het bevel tot aanhouding over aan het NCET.

De inverdenkinggestelde wordt overgebracht naar het arresthuis vermeld in het bevel tot aanhouding (artikel 19, § 5, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis) om er in het register van de gevangenis te worden ingeschreven. Indien het bevel tot aanhouding niet werd betekend door de griffier van de onderzoeksrechter of de politie, wordt het binnen een termijn van 24 uur door de gevangenisdirecteur betekend aan de inverdenkinggestelde, overeenkomstig artikel 18, § 1, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis.

Zodra de inverdenkinggestelde in het register van de gevangenis is ingeschreven, neemt de gevangenisdirecteur contact op met de directeur van het NCET teneinde een datum en tijdstip vast te leggen voor de plaatsing en de activering van het materiaal. De inverdenkinggestelde verblijft in de gevangenis zolang strikt noodzakelijk is voor de plaatsing en de activering van het materiaal.

Zodra de mobiele eenheid van het NCET het identificatiemateriaal (enkelband) en geolokalisatiemateriaal in de gevangenis heeft geplaatst en geactiveerd, begeeft de inverdenkinggestelde zich onmiddellijk naar het adres waar het elektronisch toezicht zal plaatsvinden opdat het NCET de bewakingsbox daar kan installeren.

De medewerker van de mobiele eenheid begeeft zich naar het adres waar het elektronisch toezicht zal plaatsvinden om de bewakingsbox te plaatsen.

Indien het NCET geen toegang krijgt tot deze verblijfplaats, wordt de onderzoeksrechter daarvan in kennis gesteld middels een meldingsverslag waarvan een kopie naar de gevangenisdirecteur wordt gestuurd. De onderzoeksrechter stelt het NCET in kennis van zijn beslissing met betrekking tot de modaliteit, met een kopie aan de gevangenisdirecteur.

Indien de activering om technische of andere redenen buiten de wil van de inverdenkinggestelde om onmogelijk is, stelt het NCET de onderzoeksrechter en de gevangenisdirecteur daarvan in kennis. De onderzoeksrechter brengt het NCET met een kopie aan de gevangenisdirecteur op de hoogte van zijn beslissing over de modaliteit. Ondertussen wordt de inverdenkinggestelde verzocht om terug te keren naar de gevangenis in afwachting van de beslissing van de onderzoeksrechter over de modaliteit.

1.2 Beslissing van de raadkamer of van de kamer van inbeschuldigingstelling

Wanneer het onderzoeksgerecht beslist dat de voorlopige hechtenis onder de modaliteit van het elektronisch toezicht zal worden ondergaan, bepaalt het in zijn beslissing het adres waarop deze modaliteit moet worden uitgevoerd.

2. Eerste verschijning voor de raadkamer

- a. Ten minste vierentwintig uur voor de verschijning worden de plaats, de dag en het tijdstip van de verschijning door de griffie meegedeeld aan de inverdenkinggestelde en diens raadsman (artikel 21, § 2, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis). De griffier stelt ook de directeur van het NCET en de gevangenisdirecteur in kennis van de plaats, de dag en het tijdstip van de zitting. Het dossier wordt gedurende de laatste werkdag voor de verschijning ter beschikking gesteld van de inverdenkinggestelde (artikel 21, § 3, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis). Het NCET brengt eveneens deze informatie via sms (of via mail als het mogelijk is) over naar de inverdenkinggestelde.
- b. De griffie van de gevangenis schrijft de inverdenkinggestelden onder ET in op de lijst van het gerechtsgebouw.
- c. De inverdenkinggestelde begeeft zich met eigen middelen naar de rechtbank en past de technische richtlijnen van het NCET toe.
- d. Na de zitting stelt de inverdenkinggestelde het NCET in kennis van zijn vertrek naar de gevangenis. De gevangenisdirecteur verwittigt het NCET wanneer de inverdenkinggestelde aankomt in de gevangenis.
- e. De gevangenisdirecteur betekent hem de beschikking van de raadkamer¹.
 - o Indien de raadkamer de voorlopige hechtenis onder ET handhaaft, verzoekt de directeur de inverdenkinggestelde om terug te keren naar de aangewezen plaats om zijn voorlopige hechtenis onder ET te ondergaan en brengt hij de directeur van het NCET op de hoogte van het vertrek van de inverdenkinggestelde. Indien de inverdenkinggestelde beroep wenst in te stellen tegen de beslissing van de raadkamer, dan kan hij dat hetzij onmiddellijk via de directeur hetzij binnen 24 uur na de betekening aan de griffie van de rechtbank.
 - o Indien de raadkamer de voorlopige hechtenis handhaaft maar de modaliteit van het ET schrapt, kan de inverdenkinggestelde tegen die beslissing beroep instellen in de gevangenis (of diens advocaat bij de griffie van de rechtbank).

3. Volgende verschijningen voor de raadkamer en verschijningen voor de kamer van inbeschuldigingstelling

De griffier deelt de inverdenkinggestelde en diens raadsman mee dat het dossier twee dagen voor de verschijning voor de raadkamer of voor de kamer van inbeschuldigingstelling kan worden geraadpleegd (artikel 22 van de wet betreffende de voorlopige hechtenis). De griffier stelt ook de directeur van het NCET in kennis met copie aan de gevangenisdirecteur van de plaats, de dag en het tijdstip van de zitting.

Het vervolg van de procedure verloopt - mutatis mutandis - volgens dezelfde beginselen als diegene die vermeld zijn in 2°, punten b. tot e.

¹ Indien de raadkamer uitstel heeft verleend (art. 32 van de wet betreffende de voorlopige hechtenis), brengt de gevangenisdirecteur deze beslissing ter kennis van de inverdenkinggestelde, met een kopie aan het NCET.

Hoofdstuk 2: Einde van de voorlopige hechtenis

1. Opheffing van het bevel tot aanhouding: indien de onderzoeksrechter beslist om het bevel tot aanhouding op te heffen, stelt hij de directeur van het NCET daarvan in kennis, die het materiaal laat weghalen. De directeur van het NCET verwittigt de gevangenisdirecteur van het einde van de voorlopige hechtenis. De gevangenisdirecteur gaat over tot de afsluiting van het dossier.
2. Beslissing tot invrijheidstelling van de raadkamer (of de kamer van inbeschuldigingstelling)

De gevangenisdirecteur stelt de inverdenkinggestelde in kennis van de door de raadkamer (of de kamer van inbeschuldigingstelling) genomen beslissing tot invrijheidstelling. Hij stelt hem eveneens in kennis van de mogelijkheid voor het openbaar ministerie om beroep (of cassatieberoep) in te stellen tegen de beslissing. De gedetineerde wordt teruggestuurd naar het adres waar het elektronisch toezicht wordt uitgevoerd. De gevangenisdirecteur brengt de directeur van het NCET vooraf op de hoogte.

Indien het openbaar ministerie hoger beroep of cassatieberoep instelt tegen de beslissing tot invrijheidstelling, stelt het de directeur van het NCET daarvan in kennis, met een kopie aan de gevangenisdirecteur. De directeur van het NCET brengt de inverdenkinggestelde daarvan telefonisch op de hoogte. De hechtenis onder elektronisch toezicht wordt voortgezet in afwachting van de beslissing inzake het rechtsmiddel.

Indien geen rechtsmiddel wordt ingesteld, worden maatregelen genomen met het oog op de onmiddellijke invrijheidstelling van de inverdenkinggestelde. De medewerker van de mobiele eenheid begeeft zich naar de verblijfplaats van de inverdenkinggestelde met het oog op de weghaling van het materiaal voor elektronisch toezicht (enkelband, geolokalisatietoestel en bewakingsbox) en de afhandeling van eventuele administratieve formaliteiten.

De directeur van het NCET stelt de gevangenisdirecteur in kennis van het einde van het elektronisch toezicht. De gevangenisdirecteur gaat over tot de afsluiting van het dossier.

Hoofdstuk 3: Herroeping van de modaliteit van het elektronisch toezicht

1. door de onderzoeksrechter

De onderzoeksrechter kan te allen tijde en inzonderheid op verzoek van het parket (artikel 25, § 2, van de wet betreffende de voorlopige hechtenis) beslissen om de modaliteit van het elektronisch toezicht te herroepen. Hij deelt de beslissing tot herroeping van de modaliteit onmiddellijk mee aan de directeur van het NCET, met een kopie aan de gevangenisdirecteur.

Op verzoek van de onderzoeksrechter gaat de politie de gedetineerde (en in voorkomende geval alsook het materiaal voor elektronisch toezicht -enkelband, geolokalisatietoestel en bewakingsbox-) ophalen en brengt ze de gedetineerde en het materiaal voor elektronisch toezicht over naar de gevangenis.

De gevangenisdirecteur betekent de beschikking aan de in verdenkinggestelde, vervolgens verwijdt hij de elektronische enkelband en recupereert hij het geolokalisatietoestel en de bewakingsbox nadat hij de directeur van het NCET daarvan op de hoogte heeft gebracht (opdat laatstgenoemde de gegenereerde alarmen adequaat zou kunnen beheren).

In voorkomend geval begeeft de medewerker van de mobiele eenheid zich naar de verblijfplaats van de in verdenkinggestelde met het oog op de weghaling van het materiaal voor elektronisch toezicht en de afhandeling van eventuele administratieve formaliteiten.

2. door de raadkamer of de kamer van inbeschuldigingstelling

Naar aanleiding van haar periodieke controle spreekt de raadkamer zich uit over de modaliteit van uitvoering van de voorlopige hechtenis. Indien zij die modaliteit herroept, blijft de in verdenkinggestelde gedetineerd in de gevangenis. Indien de in verdenkinggestelde (of het parket) beroep instelt, blijft hij in de gevangenis in afwachting van de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling.

Zodra de beslissing tot herroeping definitief is, gaat het NCET over tot de weghaling van het materiaal.

Dezelfde regels zijn - mutatis mutandis - van toepassing op de beslissing van de kamer van inbeschuldigingstelling in afwachting van de afloop van een mogelijk cassatieberoep.

Hoofdstuk 4 gebeurtenissen die zich voordoen tijdens de modaliteit

Afdeling 1: incidenten

1. Alle gebeurtenissen die een ontsnapping vormen, te weten wanneer de in verdenkinggestelde zich onttrokken heeft aan de tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding onder ET, moeten door het NCET worden gemeld
 - aan de onderzoeksrechter;
 - aan de gevangenisdirecteur;
 - aan de politie.
2. Indien de in verdenkinggestelde:
 - telefonisch niet bereikbaar is;
 - de geografische zone verlaat en telefonisch niet bereikbaar is,
 - tracht om zich aan het elektronisch toezicht te onttrekken;
 - het materiaal opzettelijk beschadigt of de medewerker van de mobiele eenheid de toegang tot zijn verblijfplaats weigert;
 - ...,

brengt de directeur van het NCET de onderzoeksrechter daarvan op de hoogte.

Afdeling 2: Uitvoering van een andere opsluitingstitel

2.1 Afgifte van een bevel tot aanhouding in een nieuwe zaak

Indien er een nieuw bevel tot aanhouding wordt uitgevaardigd, stelt de gevangenisdirecteur de onderzoeksrechter en de directeur van het NCET daarvan onmiddellijk in kennis.

De hechtenis verloopt overeenkomstig de modaliteit van het nieuwe bevel tot aanhouding.

Indien het een aanhoudingsbevel betreft dat in de gevangenis moet worden uitgevoerd, verwijderd de gevangenisdirecteur de elektronische enkelband, het geolokalisatietoestel en de bewakingsbox, nadat hij de directeur van het NCET daarvan op de hoogte heeft gebracht (opdat laatstgenoemde de gegenereerde alarmen adequaat zou kunnen beheren).

In voorkomend geval begeeft de medewerker van de mobiele eenheid zich naar de verblijfplaats van de in verdenking gestelde met het oog op de weghaling van het materiaal voor elektronisch toezicht en de afhandeling van eventuele administratieve formaliteiten.

2.2 Veroordeling uitgesproken met onmiddellijke aanhouding

De politie gaat over tot de onmiddellijke aanhouding en de in verdenking gestelde wordt overgebracht naar de dichtstbijzijnde gevangenis. De politie recupereert het materiaal (enkelband, geolokalisatietoestel en bewakingsbox) dat zich op het adres van het elektronisch toezicht bevindt en bezorgt het aan de gevangenisdirecteur.

De gevangenisdirecteur brengt onmiddellijk de onderzoeksrechter en de directeur van het NCET op de hoogte van de tenuitvoerlegging van een veroordeling met onmiddellijke aanhouding zodat laatstgenoemde de gegenereerde alarmen adequaat zou kunnen beheren.

In voorkomend geval begeeft de medewerker van de mobiele eenheid zich naar de verblijfplaats van de in verdenking gestelde met het oog op de weghaling van het materiaal voor elektronisch toezicht en de afhandeling van eventuele administratieve formaliteiten.

2.3 Veroordeling(en) waarvan het totaal van de uit te voeren straffen drie jaar gevangenisstraf te boven gaat

Ingeval een veroordeling/veroordelingen wordt/worden aanbevolen waarvan het totaal van de uit te voeren straffen drie jaar te boven gaat, neemt de gevangenisdirecteur contact op met het parket om hen ervan op de hoogte te brengen dat de betrokkene onder bevel tot aanhouding onder ET staat, met vermelding op welk adres.

Indien de betrokkene zich aangeeft, biedt hij zich aan bij de gevangenis met het materiaal voor het elektronisch toezicht. Indien het deel uitmaakt van een bevel tot gevangenneming recupereert de politie het materiaal en bezorgt het dit aan de gevangenisdirecteur.

De gevangenisdirecteur brengt de onderzoeksrechter en de directeur van het NCET onmiddellijk op de hoogte van de aankomst van de gedetineerde.

In voorkomend geval begeeft de medewerker van de mobiele eenheid zich naar de verblijfplaats van de in verdenking gestelde met het oog op de weghaling van het materiaal voor elektronisch toezicht en de afhandeling van eventuele administratieve formaliteiten.

2.4 Veroordeling(en) waarvan het totaal van de uit te voeren straffen drie jaar gevangenisstraf niet te boven gaat

Ingeval een veroordeling wordt aanbevolen waarvan het totaal van de uit te voeren straffen drie jaar of minder bedraagt, stelt de gevangenisdirecteur de directeur van het NCET

daarvan in kennis en vraagt hij hem de gedetineerde te contacteren opdat laatstgenoemde zich op een bepaalde datum en een bepaald tijdstip aanmeldt in de gevangenis.

In voorkomend geval stelt de gevangenisdirecteur de directeur van het NCET ervan in kennis dat de betrokkene naar zijn verblijfplaats wordt teruggestuurd om er zijn straf te ondergaan volgens de modaliteiten die voor deze categorie van veroordeelden zijn bepaald. De betrokkene ondergaat zijn straf onder ET onder dezelfde voorwaarden als degene die zijn bepaald in het kader van het bevel tot aanhouding tot de datum bepaald voor de voorlopige invrijheidstelling.

De gevangenisdirecteur informeert de onderzoeksrechter en het parket dat de strafuitvoering aanbevolen heeft.

In geval van opheffing van het aanhoudingsbevel of invrijheidstelling in het kader van de voorlopige hechtenis blijft de veroordeelde onder ET om die straf te ondergaan tot op de datum van de voorlopige invrijheidstelling. De directeur brengt het NCET hiervan op de hoogte zodat laatstgenoemde de modaliteit van ET als strafuitvoeringsmodaliteit kan organiseren.

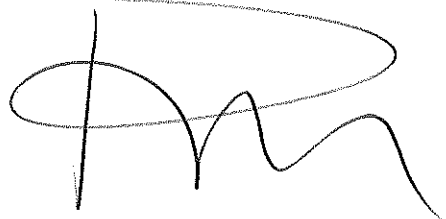
Indien de beslissing inzake de plaatsing onder ET door de DDB wordt genomen (zie hoofdstuk II, afdeling 1, punt 2, van de ministeriële omzendbrief van 17 juli 2013) wacht de betrokkene de beslissing van de DDB in de gevangenis af.

Hoofdstuk 5: Financiële tegemoetkoming

Teneinde aan de in verdenkinggestelden zonder bestaansmiddelen ook de mogelijkheid tot elektronisch toezicht te bieden, kent, in voorkomend geval, de federale overheidsdienst Justitie hen een financiële tegemoetkoming toe, een uitkering voor onderhoud van de gedetineerde, op basis van de toekenningscriteria van de omzendbrief van 1 januari 2007 inzake personen onder elektronisch toezicht zonder middelen van bestaan.

De Minister van Justitie

Annemie Turtelboom

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'A' followed by several loops and a long horizontal stroke extending to the left.